

Ping-pong, Pnin

Mentre Vladimir Nabokov buscava editor nord-americà per a la seva excepcional *Lolita*, la revista *New Yorker* va començar a publicar fragments del que seria la seva quarta novel·la en anglès. *Pnin* (1957) ens narra la història d'un professor rus, Tomofei Pnin, un erudit genial i fanàticament despistat. Pnin és un exiliat d'una Rússia poètica i perduda, un paradís de poesia (Puixkin, Turgenev) recitada enmig dels paisatges encantats d'una infantesa que l'horror bolxevic es va encarregar d'esborrar per sempre. Pnin va lluitar a l'exèrcit blanc, però no li va quedar més remei que sumar-se a l'exili amb centenars d'intel·lectuals liberals russos, molts dels quals finalment –després de diverses tombarelles europees– van acabar trobant refugi als Estats Units.

La novel·la, genial i divertida, fragmentària i innovadora en les formes i en la pràctica absència de trama o d'intriga, es desenvolupa sempre a l'entorn d'aquest personatge, que acaba fent-se dolorosament viu dins la ment del lector. Pnin habita una mena d'exili dins l'exili; és un marginat dins la marginació de la pròpia societat de professors russòfils. Tota l'acció –conferències, classes, festetes i trobades acadèmiques, l'arribada del fill de la seva ex-dona...– s'esdevé durant un any universitari de la dècada dels cinquanta del passat segle, en plena guerra freda, ja anunciada la cacera de bruixes i els judicis macarthians a tots els

sospitosos de simpaties comunistes. I enmig d'aquest petit paradís precari que és el campus de Waindell, Pnin canvia cada pocs mesos de casa, incapaç de trobar fins a l'últim –i il·lusori– moment un racó on sentir-se per fi

a gust i integrat. La tragèdia de *Pnin* és la de tota una generació de savis que als EUA van trobar un salari i llibertat personal, però no la gran civilització culta que volien contribuir a aixecar.

La novel·la és una crítica despietada però terriblement subtil al món universitari, al seu analfabetisme i a les seves servituds, a la incapacitat de reconèixer el talent i la cultura en el seu sentit

L'apunt

Vladimir Nabokov (Sant Petersburg, 1899-Montreux, 1977), a més de novel·lista, va escriure estudis sobre lepidòpters i va plantejar problemes d'escacs.

més excels. Les obsessions de Nabokov –contra escriptors com ara Thomas Mann, Dreiser i Stendhal–, les pulles contra

tot el freudisme i la psicologia a la moda, la dèria per descriure'ns cada fragment de realitat amb un detallisme marejador, adelerat en allò efímer i gairebé imperceptible, fan d'aquesta obra una mostra molt significativa del talent de Nabokov, sens dubte un

dels grans genis de la novel·la de tots els temps. La traducció de Marta Pera és molt elegant, i esperem que l'editorial ens torni a donar noves traduccions dels llibres d'aquest autor únic. *

Vladimir Nabokov va ser un expert caçador de papallones i de grans personatges
ARXIU

PNIN
Vladimir Nabokov
Traducció: Marta Pera
Editorial: La Magrana
Barcelona, 2013
Pàgines: 188
Preu: 19 euros

PERIODISME FERRAN AISA

Almirall, mestre del periodisme polític

El professor i historiador Josep Maria Figueres (Vilanova i la Geltrú, 1950) ha tingut cura de compilar i estudiar l'obra periodística de Valentí Almirall (1841-1904), que va ser advocat, periodista, assagista i polític republicà. Figueres ha rebut l'encàrrec de l'Institut d'Estudis Catalans de preparar l'*Obra completa* periodística d'Almirall en tres volums. El 2009, va ser publicat el primer i ara, el segon. En el primer es recullen tres-centes pàgines publicades per Almirall entre el 1867 i el 1879. Hi destaquen la recopilació dels seixanta articles de *La Impremta*, vuitanta-nou d'*El Estado Catalán* i vuitanta-sis del *Diari Català*.

El segon volum inclou els articles d'Almirall publicats entre el 1880 i el 1884 al *Diari*

Català, les seves intervencions en el Congrés Catalanista i al Centre Català, així com les nombroses col·laboracions fetes en publicacions com ara *La Il·lustració Catalana*, *L'Avenç* i *L'Arc de Sant Martí*. També recull els textos dedicats a models d'estats com ara Suïssa i els Estats Units. Destaquen les cròniques fetes durant els seus viatges per Europa aparegudes a *La Renaixença* i *El Diluvio*. I no hi falta el seu article polèmic i crític *Espanya tal com és*.

La lectura dels articles resulta completament gratificant i edificant per comprendre la vida quotidiana de la societat catalana del segle XIX i per diluir quins eren els anhels pels quals lluitaven. Sempre seguint el tarannà polític d'Almirall, marcat per la seva

ideologia republicana federal i catalanista popular, per la crítica social i de costums i per la prosa de combat, que fustiga els temes d'actualitat.

Almirall no només és un mestre del periodisme, també és un intel·lectual compromès amb les seves idees. En aquella època, com diu Josep Maria Figueres, Almirall "s'acostarà també a la formulació d'una proposta política del catalanisme amarada de preocupacions sobre la cultura, l'economia i la societat". El seu projecte es concretarà en el Centre Català i culminarà el 1885 amb el famós Memorial de Greuges. Almirall serà un líder conegut i reconegut a les files del catalanisme. El tercer volum inclourà els articles escrits entre el 1885 i el 1903. *

OBRA COMPLETA
1880-1884
VALENTÍ ALMIRALL
Edició: J.M. Figueres
Editorial: Institut d'Estudis Catalans
Barcelona, 2013
Pàgines: 955
Preu: 60 euros